

Tampereen yliopiston tieteentekijät ry (TATTE)

TOIMINTASUUNNITELMA 2024

(Esitettäväksi syyskokouksessa 30.11.2023)

(Toimintasuunnitelma vuodelle 2024 valmisteltiin alunperin englanninkielellä, ja pahoittelemme suomenkielisen käännöksen mahdollisia puutteita.)

1. TATTE:n toiminnan tarkoitus

TATTE on ammattiyhdistys ja henkilöstöjärjestö, joka valvoo jäsentensä etuja ja tukee heidän edistymispyrkimyksiään tieteenharjoittajina ja yliopiston opettajina sekä toimii jäsentensä välisenä yhdyssiteenä. Tässä tarkoituksessa yhdistys järjestää kokouksia, esitelmiä ja muita samantapaisia tilaisuuksia, ottaa kantaa ja tekee aloitteita mahdollisuuksien mukaan yhdessä toisten järjestöjen kanssa, parantaa akateemisen työn tekemisen olosuhteita, sekä tarpeen mukaan rakentaa siltoja yliopiston johdon suuntaan.

2. Tulevan toimintakauden haasteet ja mahdollisuudet

Monet Tampereen yliopistoyhteisön viime vuosina kohtaamista haasteista jatkuvat edelleen. Yliopiston tukipalvelujen uudelleen organisointi on pikemminkin pahentanut kuin helpottanut kaikkien henkilöstöryhmien vaikeuksia, ja kampuksen kehittämissuunnitelmien toteuttaminen on edelleen suuri epävarmuustekijä tulevaisuudessa. Se, että nämä kysymykset ovat päässeet edes tähän pisteeseen, kuvastaa strategisen johtamisen ja demokraattisen akateemisen päätöksenteon epätasapainoista suhdetta yliopistossa. Voimme vain toivoa, että yliopiston uusi johto tarjoaa enemmän yhteistyömahdollisuuksia näiden ja muiden kiireellisten haasteiden ratkaisemiseksi. Tatte jatkaa työtä näiden Tampereen yliopistoon liittyvien työoloihin ja yliopistolliseen päätöksentekoon liittyvien kysymysten seuraamiseksi ja niihin vastaamiseksi tulevan vuoden aikana. Samalla pyrimme edistämään alan pitkäaikaisten haasteiden ratkaisemisessa, jotka liittyvät määräaikaisiin työsopimuksiin ja epävarmojen akateemisten urien aiheuttamiin pelkoihin ja esteisiin, sekä apurahatutkijoiden, uransa alkuvaiheessa olevien akateemikkojen ja kansainvälisen henkilöstön erityisongelmien ratkaisemisessa.

Yliopistosektorin työehtosopimus pysyy voimassa tänä vuonna, mikä muissa olosuhteissa voisi antaa Tatten työlle jonkinlaista vakautta, mutta kansallisella tasolla Suomen nykyinen hallitusohjelma asettaa merkittäviä haasteita jäsenillemme ja uhkaa Suomen työmarkkinamallin perusteita. Toteutuessaan hallituksen ehdottamat muutokset työehtoihin, työttömyysturvaan ja maahanmuuttopolitiikkaan uhkaavat jäsentemme toimeentuloa sekä tutkijanurien houkuttelevuutta ja kestävyyttä Suomessa. Sen työehtosopimusjärjestelmää ja lakko-oikeutta koskevat rajoitukset rajoittaisivat tavallisten ihmisten toimintakykyä työpaikoilla ja yhteiskunnassa laajemminkin. Tatten on yhdessä FUURTin ja laajemman ammattiyhdistysliikkeen kanssa oltava valmis vastustamaan aktiivisesti näitä toimenpiteitä mahdollisuuksien mukaan ja tukemaan jäseniä, joihin ne vaikuttavat. Samaan aikaan uudet tutkimusinvestoinnit tuovat mukanaan sekä potentiaalisia mahdollisuuksia että vaikeita haasteita erityisesti tohtorikoulutuksen ja -ohjauksen osalta. Tatten on oltava valmis vastaamaan näihin mahdollisuuksiin ja haasteisiin sitä mukaa, kun niitä ilmenee Tampereen yliopistossa, ja valmistauduttava siihen, että mahdollisesti joudumme sitouttamaan ja tukemaan huomattavasti suurempaa määrää väitöskirjatutkijoita (ja potentiaalisia Tatten jäseniä).

Aiempien vuosien toimintasuunnitelmissa on korostettu myös kansainvälisiä kriisejä, esimerkiksi Covid-19-pandemiaa ja Venäjän hyökkäystä Ukrainaan, eikä tämä vuosi poikkea tästä. Pandemia on tuonut etualalle kysymyksiä etätyökäytännöistä, toimistotiloista, teollis- ja tekijänoikeuksista koulutuksessa ja vammaisten oikeuksista tavalla, joka on jatkossakin elintärkeä. Ukrainassa käynnissä oleva sota ja sen seurauksena syntynyt politiikka heijastuvat edelleen jäsentemme ja yliopistoyhteisön elämään laajemminkin. Samaan aikaan Ukrainan sodan ja esimerkiksi Gazan sodan reaktioiden erilaisuus herättää myös tärkeitä kysymyksiä siitä, kenen elämällä on merkitystä ja mitkä kriisit tulevat instituutioiden, myös yliopistosektorin, tietoisuuteen. Nämä vaikeat kysymykset koskevat jäseniämme, joita nämä kriisit koskettavat suoraan, ja ne viittaavat tarpeeseen jatkaa työtämme sotien ja kriisien vaikutuksista Tampereen yliopistoyhteisöön, mukaan lukien tarvetta kehittää psykososiaalista tukea yhteisön jäsenille, joita nämä kriisit koskettavat, käsitellä vaikeita kysymyksiä opettamisesta ja tutkimuksesta kriisiaikana, tarkastella omaa osallisuuttamme meneillään oleviin sotiin ja kriiseihin ja olla valmis puolustamaan jäseniä, jotka puhuvat ääneen ahdistelun tai sorron edessä.

Näihin haasteisiin vastaaminen edellyttää kasvavaa ja aktiivista jäsenistöä, jonka jäsenet voivat kehittää valmiuksiaan ja tietämystään ja jolla on vankat solidaarisuussuhteet yhdistyksen sisällä ja sen ulkopuolella. Akateemisen työn nykyiset olosuhteet, joita meidän on muutettava, vaikeuttavat kuitenkin myös toimintaamme - akateemisen uran ylläpitämiseen liittyvät paineet ja huolenaiheet jättävät monille vain vähän aikaa tällaiseen työhön. Liikkuvuus, jota akateemisen aseman säilyttäminen usein edellyttää - hankkeiden, laitosten ja paikkakuntien välillä - vaikeuttaa usein myös paikallisten suhteiden ja tietämyksen sekä institutionaalisen muistin ylläpitämistä, ja määräaikaisten työsopimusten epävarmuus ja työttömyysjaksojen aiheuttamat katkokset vaikeuttavat pitkän aikavälin suunnittelua. Näihin ongelmiin ei ole helppoja vastauksia, mutta toivomme, että voimme tänä vuonna jatkaa tehokkaiden ja kestävien keinojen kehittämistä näiden esteiden ratkaisemiseksi.

3. Edunvalvonnan painopisteet vuonna 2023

3.1 Tieteentekijöiden reilut ja säälliset työskentelymahdollisuudet

Tavoite: Yliopistotyönantaja kohtelee reilusti ja säällisesti kaikkia työntekijöitä uravaiheesta ja työsuhteen muodosta riippumatta. Tieteentekijät voivat työssään hyvin, tuntevat omat oikeutensa ja pystyvät pitämään niistä kiinni. TATTE on edustettuna yliopistojen elimissä, jotka käsittelevät tärkeitä työkysymyksiä. Apurahatutkijoiden oikeudet ja panos tunnustetaan yliopistoyhteisössä, ja työttömien ja epävarmasti työllistyneiden jäsenten tarpeet ja toiveet ovat keskiössä edunvalvonnassamme. Kansainvälisen henkilöstön ja uransa alkuvaiheessa olevien tutkijoiden erityishaasteet tunnustetaan ja niihin puututaan.

Reiluutta ja säällisyyttä tarkastellaan tässä kohden erityisesti suhteessa työn tekemisen edellytysten järjestämiseen, palkkaukseen, määräaikaisten työsuhteiden perusteiden lainmukaisuuteen, työehtosopimusten noudattamiseen, immateriaalioikeuksista sopimiseen, työn vaativuuden ja henkilökohtaisen työstä suoriutumisen arviointiin ja uralla etenemisen mahdollisuuksiin.

Toimenpiteet paikallisella tasolla:

- TATTE pitää yhteyttä yliopiston JUKO:n luottamushenkilöihin ja yliopiston toimielimissä toimiviin jäseniinsä ja seuraa ja vastaa ajankohtaisiin haasteisiin ja ongelmiin.
- TATTE-taustaiset luottamushenkilöt kuuluvat JUKOn luottamushenkilöihin. Heillä on läsnä ja puheoikeus Tatten hallituksen kokouksissa. Yhteistyössä FUURTin kanssa Tatte tutkii tapoja tukea

nykyisiä luottamushenkilöitä paremmin sekä alkaa kehittää suunnitelmia, joilla valmistellaan Tatten seuraavan sukupolven jäseniä ottamaan luottamushenkilötehtäviä ja muita tärkeitä etuja edistäviä tehtäviä.

- Tatte tiedottaa jäsenilleen säännöllisesti luottamushenkilöiden työstä.
- Paikallisessa edunvalvonnassa Tatte tekee aktiivista yhteistyötä kaikkien henkilöstöjärjestöjen, luottamushenkilöiden ja työsuojeluvaltuutettujen kanssa. Yliopisto yhteistoimintaneuvottelujen vuoksi alkanut säännöllinen yhteydenpito jatkuu viikottaisilla kokouksilla. Näissä verkkokokouksissa henkilöstöjärjestöjen johto, luottamushenkilöt ja työsuojeluvaltuutetut käsittelevät ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä ja päättävät yhteisestä toiminnasta. Tattesta kokouksiin osallistuu tattelaisten luottamushenkilöiden lisäksi tehtävään nimetty hallituksen jäsen.
- TATTE tuo paikallistasolla esiin liiton suosituksia liittyen esimerkiksi määräaikaisuuksiin ja uramalleihin sekä nuorempien tutkijoiden asemaan yliopistolla.
- TATTE järjestää apurahatutkijoille tapahtuman, joka helpottaa tiedon jakamista ja yhteisön rakentamista.
- TATTE viestii jäsenistölle ja yliopistoyhteisölle reiluihin ja säällisiin työskentelymahdollisuuksiin liittyvistä ongelmakohdista ja järjestää jäsenistölle ”akateemisen itsepuolustuksen” -kurssin.
- TATTE pitää yllä keskusteluyhteyttä yliopiston johtoon ja tuo johdon tietoon kehittämistä kaipaavia teemoja. Erityisesti painotetaan a) kampuskehitystä ja b) urakehitystä ja c) uransa alkuvaiheessa oleville ja kansainvälisille tutkijoille suunnattujen perehdyttämistoimien tärkeys, joissa yliopistoyhteisön uusille jäsenille esitellään työelämään liittyviä kysymyksiä.

Toimenpiteet valtakunnallisella tasolla:

- TATTE ottaa kantaa edunvalvontakysymyksiin Tieteentekijöiden liiton hallituksessa ja työryhmissä.
- TATTE pitää yllä valmiutta mahdollisiin toimiin jäsentemme (tutkijoiden, työntekijöiden, ammattiyhdistysten jäsenten, työttömien ja maahanmuuttajien) oikeuksien ja etujen puolustamiseksi suhteessa Suomen nykyisen hallituksen ohjelmaan.

3.2 Tampereen yliopiston päätöksentekokäytäntöjen ja yliopistodemokratian kehittäminen

Tavoite: Yliopiston päätöksentekokäytäntöjä ja johtamisjärjestelmiä kehitetään yliopistoyhteisön arvoja ja yliopistodemokratiaa kunnioittavaan suuntaan. Yliopiston päätöksenteossa ja johtamisessa noudatetaan avoimuutta, johdonmukaisuutta ja tasa-arvoisuutta.

Toimenpiteet paikallisella tasolla:

- TATTE jatkaa työtään ongelmakohtien esiintuomiseksi yliopiston johdon ja toimielinten tietoisuuteen perustuen tieteelliseen tutkimukseen, mm. Tieteentekijöiden liiton loppuvuonna 2021 julkaisemiin suosituksiin yliopistodemokratian kehittämiseksi.
- TATTE pyrkii saamaan edustajia erilaisiin yliopiston toimielimiin ja työryhmiin edistämään henkilöstön intressejä ja helpottamaan tiedonkulkua yliopiston toiminnoista ja suunnitelmista.
- Tatte järjestää tilaisuuksia jäsenille, missä nämä pääsevät keskustelemaan siitä, mitä yliopistodemokratia voisi olla Tampereen yliopistossa.

3.3 Kansainväliset kysymykset ja etujen edistäminen

Tavoite: Yliopisto kohtelee reilusti ja säällisesti kansainvälisiä tieteentekijöitä sekä tunnistaa ja huomioi heidän asemaansa liittyvät erityiskysymykset. TATTE:n kansainväliset jäsenet tuntevat omat oikeutensa ja pystyvät pitämään niistä kiinni. Yliopiston kielipolitiikka ja -käytännöt edistävät osallistavaa ympäristöä. Yliopisto instituutiona ja yhteisönä reagoi tuottavasti ja myötätuntoisesti kriiseihin, jotka vaikuttavat yhteisön jäseniin.

Toimenpiteet:

- TATTE ja jatkaa kansainvälisten tieteentekijöiden puolustamista Tampereen yliopistossa ja sen ulkopuolella vuoden 2023 suositustensa mukaisesti.
- TATTE järjestää kansainvälisille tieteentekijöille englanniksi tapahtumia edistämään tietoisuutta kansainvälisten jäsenten oikeuksista yliopistossa.
- Tatte seuraa ja kommentoi kielipolitiikan ja -käytäntöjen kehitystä Tampereen yliopistossa sekä FUURTissa.
- TATTE jatkaa työtään sotien ja kriisien vaikutuksista Tampereen yliopistoyhteisöön käsittelemällä teemoja, jotka liittyvät psykososiaaliseen tukeen kärsineille yhteisön jäsenille, tukeen nykyaikaisiin sotiin ja kriiseihin liittyvien opetus- ja tutkimushaasteiden käsittelyyn sekä sananvapauden ja tutkitun tiedon arvon puolustamiseen kriisin tai sorron vallitessa.

4. TATTE:n muu sisäinen toiminta

4.1 Säännöt, hallitustyö ja päätöksenteko

TATTE:n hallitus käyttää toimivaltaa vuosikokousten välillä ja se kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Hallitus sopii työskentelykäytännöstään ja työnjaostaan tammikuussa järjestäytymiskokouksessa.

Hallituksen työskentelyä tukevat työryhmät, jotka perustetaan järjestäytymiskokouksessa. Työryhmät edistävät erityisesti toimintakauden painopisteisiin liittyviä teemoja. Työryhmille määritellään tietyt tehtävät ja mahdollisesti oma budjetti, joiden määrittelemissä rajoissa työryhmät valmistelevat asioita itsenäisesti.

Vuonna 2024 TATTE:n hallitus pohtii tapoja, joilla se voisi vastata paremmin jäsenistön toiveisiin ja tarpeisiin. Tässä työssä keinoina ovat:

- TATTE:n hallitus kehittää toimintaansa pyrkien hyödyntämään mm. loppuvuonna 2021 valmistuneen jäsenkyselyn teemoja.
- TATTE:n työryhmä valmistelee sääntöuudistusta, joka huomioisi yhdistyksen jäsenistön kuvaukseen liittyvät muutostarpeen.
- TATTE kehittää ja kokeilee erilaisia tapoja ottaa jäseniä mukaan päätöksentekoon yleiskokousten tai hallituksen jäsenyyden lisäksi esimerkiksi työryhmissä, toiminnan suunnittelussa sekä asiantuntemuksen ja tutkitun tiedon lähteinä.

4.2 Jäsenhankinta ja jäsenten hyvinvointi

TATTE:n tulevaisuus lepää jäsenistön varassa ja aktiivinen jäsenrekrytointi takaa yhdistyksen toimintaedellytykset. TATTE haluaa pitää hyvää huolta myös olemassa olevista jäsenistään.

Vuonna 2024 keskeisiä jäsenhankinnan ja -huollon keinoja ovat:

- TATTE esittelee toimintaansa väitöskirjatutkijoille tutkijakoulun orientaatiopäivässä sekä pyrkii kehittämään yhteistyötä tutkijakoulun kanssa vapaamuotoisten yhteisöllisten tapahtumien järjestämiseksi jatko-opintokurssien jälkeen.
- Osana jäsenhankintaa TATTE parantaa näkyvyyttään yliopistoyhteisön sisällä esimerkiksi lisäämällä yliopiston intranetin käyttöä, uusilla esitteillä ja mainosmateriaaleilla sekä huolellisesti suunnitellulla sosiaalisen median työllä.

- TATTE tiedottaa aktiivisesti vaikuttamistyöstään edunvalvontateemoihin liittyen. Tiedottamisessa pyritään vahvistamaan tieteentekijöiden välistä solidaarisuutta ja uskoa tulevaan esimerkiksi kiinnittämällä huomiota tarjolla oleviin ratkaisuihin.
- TATTE järjestää virkistystoimintaa jäsenistölle kevät- ja syyskokousten yhteydessä sekä muutaman kerran vuodessa After Work -tapahtuman.
- TATTE järjestää perinteisen vapputapahtuman.
- TATTE jakaa jäsenilleen ja heidän työyhteisöilleen työhyvinvointia tukevia apurahoja.
- TATTE järjestää jäsenille työnohjausistuntoja, joihin työttömillä jäsenillä ja apurahatutkijoilla on ensisijainen osallistumismahdollisuus.

TATTE:n tärkeimmän voimavaran muodostavat aktiiviset hallituksen jäsenet, varajäsenet, luottamusihmiset sekä yliopiston toimielimissä ja työryhmissä henkilöstöä edustavat tattelaiset. Tavoitteena on, että TATTE:n aktiivinen jäsenyys on mutkaton, mielekäs ja merkityksellinen tapa osallistua yliopistotyön kehittämiseen kaikille Tampereen yliopistossa opetus-, tutkimus- ja muissa asiantuntijatehtävissä työskenteleville henkilöille. TATTE tunnistaa paineistetun työympäristön väistämättömät seuraukset yhteisen, vapaaehtoisen toiminnan aikaresursoinnille.

Vuonna 2024 TATTE:n aktiivien työskentelyä tuetaan ja siitä annetaan tunnustusta seuraavilla tavoilla:

- TATTE:n hallituksen työskentelyssä pyritään reiluun, ennakoitavaan ja läpinäkyvään työnjakoon sekä selkeään ja hallittuun sisäiseen viestintään. Hallituksen työskentelykäytännöistä sovitaan yhdessä järjestäytymiskokouksessa.
- TATTE:n assistentti huolehtii käytännön asioiden hoitamisesta, ja tavoitteena on, että rutiiniasiat veisivät aktiiveilta mahdollisimman vähän aikaa ja heidän panoksensa saataisiin paremmin mukaan itse toiminnan sisältöjen toteuttamiseen. Tätä tavoitetta tukeakseen TATTE myös tarkistaa ja kehittää käytäntöjään työnantajana varmistaakseen, että se täyttää velvollisuutensa tarjota oikeudenmukaiset ja kannustavat työolot ja edistää työntekijöidensä hyvinvointia.
- TATTE kustantaa hallituksen jäsenille ja varajäsenille heidän kiinnostuksensa mukaan omaa työtään helpottamaan koulutusta yhdistystoiminnasta. TATTE järjestää kaikille aktiiveille vuoden aikana 1-2 yhteistä koulutusta edunvalvontatyössä tarvittavista taidoista.
- TATTE maksaa hallituksen jäsenille, varajäsenille, tilintarkastajille ja hallituksen työryhmissä toimiville pientä palkkiota talousohjeen mukaisesti. Hallituksen jättäviä jäseniä ja toiminnantarkastajia kiitetään pienellä muistamisella.

4.3 Taloudelliset resurssit

TATTE:n taloudelliset resurssit ovat hyvät ja sen ylijäämät käytetään jäsentemme hyväksi ja akateemisen työn edellytysten parantamiseen yliopistossa.. Yhdistyksen taloudellinen vahvistuminen on palvellut uuden yliopiston toimintaympäristön tarkastelua ja kehittämistä yhdessä toisten järjestöjen kanssa. Varoja käytetään harkitulla tavalla vuosittain yhdistyksen perustoiminta- ja muiden kulujen kattamiseen. Talouden ylijäämää on purettu suuntaamalla resursseja yhdistyksen vuosikokouksissa päätetyillä tavoilla, säilyttäen samalla riittävät varannot mahdollisten työmarkkinatoimien tukemiseksi sekä hätätilanteiden ja muiden ennakoimattomien tulevien tarpeiden varalta.

TATTE:lla on ollut useita vuosia osa omaisuudesta sijoitettuna. Vuonna 2022 aloitettiin selvitys sijoitusten tilasta taloudellisen, ekologisen ja sosiaalisen kestävyuden näkökulmasta. Hallitus tarkastelee TATTE:n säästöjä ja sijoituksia vähintään kerran vuodessa, ja niiden käyttöä koskeva suunnitelma ja perustelut tarkistetaan ja päivitetään tarvittaessa yhdistyksen vuosikokouksissa.

5. Viestintä

TATTE:n viestinnän perusta on toimiva sisäinen viestintä jäsenistön ja yliopistoyhteisön kanssa sekä valtakunnallisesti näkyvä ulkoinen viestintä. Yhdistyksellä on omat nettisivut Tieteentekijöiden liiton verkkopalveluiden alla ja tehokkaasti hyödynnetyt sosiaalisen median tiedotuskanavat. Ajankohtaisia tiedotusasioita kootaan myös muutaman kerran vuodessa lähetettävään sähköiseen jäsenkirjeeseen.

Vuonna 2024 viestinnässä kehitetään seuraavia osa-alueita:

- TATTE:n hallitus tarkistaa ja päivittää viestintästrategiansa, ja viestintävastaava laatii viestintäsuunnitelman, jossa kiinnitetään erityistä huomiota muuttuvaan sosiaalisen median tilanteeseen.
- Sisäistä ja ulkoista viestintää toteutetaan kokonaisstrategian ja -suunnitelman mukaisesti, ja erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että viestintä tapahtuu mahdollisimman paljon sekä suomeksi että englanniksi.
- Kehitetään nettisivuja kokoamalla TATTE:n julkaisuja paremmin jäsenistön sekä Tatten ulkopuolisten toimijoiden saataville.

6. Yhteistyö ja verkostot

Valtakunnallisesti TATTE on Tieteentekijöiden liiton jäsen, joka on osa korkeakoulutettujen työmarkkinakeskusjärjestöä Akavaa. Liiton jäsenyyden kautta TATTE kuuluu Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:een, joka neuvottelee työnantajajärjestön kanssa yliopistojen työehtosopimukset.

Paikallisesti TATTE:n keskeisimpiä yhteistyökumppaneita ovat yliopiston muut henkilöstöjärjestöt Tampereen tekniikan tieteentekijät (3T), Informaatioalan akateemiset ry (INA), Tampereen yliopiston opetusalan yhdistys (TaYLL), Professoriliiton Tampereen yliopiston osasto, Tampereen yliopiston henkilökuntayhdistys (TaYHY), Tekniikan akateemisten paikallisosasto (TEKTUNI), Luonnontieteiden akateemiset (LATTE) ja Tampereen yliopistolaiset JHL ry 660. Edistämme yhteistyötä ja solidaarisuutta opiskelijoiden kanssa yleisesti sekä erityisesti Tampereen yliopiston ylioppilaskunnan (TREY) kanssa. Teemme yhteistyötä myös muiden asianosaisten ja kiinnostuneiden tahojen kanssa yliopistossa ja sen ulkopuolella, silloin kun tämä antaa mahdollisuuksia kehittää resursseja jäsenillemme tai muuten parantaa akateemisen työn edellytyksiä.

Tulevana toimintakautena TATTE pyrkii tiivistämään entisestään yhteistyötä Tieteentekijöiden liiton muiden paikallisyhdistysten kanssa tekemällä yhteistyötä yhdistyskäytäntöjen vahvistamiseksi, jäsenten kouluttamiseksi ja valmiuksien kehittämiseksi sekä etunäkökohtien edistämiseksi kansallisella tasolla.

